

PvdA Hof van Twente

Gewortelde Waarden

Algemene Ledenvergadering

Diepenheim, 27 november 2014

➤ Kernwaarden

'Politiek van waarde' – cie Hamming

➤ Wortels

'130 jaar geschiedenis – met gepaste trots'

Gewortelde Waarden

Vier Kernwaarden:

➤ Bestaanszekerheid

- ❖ basisinkomen, grondslag voor leven, relatie, gezin

➤ Goed werk

- ❖ meedoen en bijdragen, eigenwaarde en waardering

Gewortelde Waarden

Vier Kernwaarden:

➤ Verheffing

- ❖ hoop, vooruitgang, kansen krijgen en verzilveren

➤ Binding

- ❖ deel zijn van ... , geborgen, kunnen rekenen op, maar ook klaar staan voor elkaar

Grondslag: emotie meer dan ratio

Gewortelde Waarden

- 1881 Sociaal Democratische Bond
 - ❖ boerenstand verkommert, stadsproletariaat
- 1886 Palingoproer: 26 doden, 100 gewonden

Ferdinand Domela Nieuwenhuis

- Loop jaren '80 – anarchie en activisme: revolutie
 - ❖ inzet van onwettige middelen, waaronder geweld
 - ❖ verwierp deelname verkiezingen

De wortels

➤ 1884 Sociaal Democratische Arbeiders Partij

❖ in Zwolle opgericht!

➤ Pieter Jelles Troelstra

❖ 1897-1925 lid TK en fractievoorzitter

➤ 1917 Algemeen kiesrecht – voor mannen

➤ 1919 en later ook voor vrouwen

❖ dankzij 'Samen Sterk' (1903), Rode Vrouwen (1908)

De wortels

➤ 1904 Willem Drees lid van de SDAP

- ❖ 1933 in Tweede Kamer
- ❖ 1939 regeringsdeelname
- ❖ 1948 – 1958 minister-president

- 1947 Noodwet Ouderdomsvoorziening
- 1957 algemene ouderdomswet - 1^e AOW fl. 71,51
- 1959 exit politiek, overleden in 1988

Bestaanszekerheid

- 1894 Algemene Nederlandse
Diamantwerkersbond
 - ❖ opgericht door Henri Polak
 - ❖ van gilde naar vakbeweging

- 1906 Nederlandse Verbond van
Vakverenigingen
 - ❖ doorlopend tot huidige doorstart FNV

Goed werk

➤ 1903 Spoorwegstaking

- ❖ verplicht georganiseerd of lidmaatschap bond verboden?
 - ❖ Amsterdamse haven: het blauwhoedenveem (ongeorganiseerd versus het purperhoedenveem (georganiseerd)
- ❖ gevolg: staking van transport- en pakhuispersoneel
- ❖ Kabinet Kuiper reageert met de zgn Worgwetten
- ❖ stakingsverbod voor ambtenaren en spoorwegpersoneel
- ❖ pas in 1980 ingetrokken

➤ 1917 Aardappeloproer: 10 doden, 100'en gewonden

Goed werk

➤ 1917 - 1918 Revolutie

❖ die Nederland nooit bereikte ondanks voorspelling Troelstra

➤ 1920 Socialisatie:

- ❖ onteigening van het gehele bedrijfsleven
- ❖ arbeiders aan het roer

➤ 1932 Crisis

- ❖ gebrek aan strijdbaarheid
- ❖ SDAP van revolutionair naar sociaaldemocratisch
- ❖ zelfs met erkenning vorstenhuis

Goed werk

➤ 1932 Huurstaking

- ❖ werkloos & geen geld voor huurverhoging
- ❖ wel vele woningen: Wibaut, De Miranda

➤ 1934 Jordaanoproer: 5 doden, 100'en gewonden

➤ 1935 Plan van de arbeid

- ❖ o.a. Koos Vorrink, Willem Drees, Jan Tinbergen
- ❖ reactie op werkverschaffing en bezuinigingspolitiek van kabinet Colijn
- ❖ breed en structureel beleid gericht op de gehele samenleving
- ❖ niet kapotbezuinigen maar juist investeren
- ❖ scholing en verheffing van de bevolking

Goed werk

- 1900 'Het Volk' (Troelstra)
 - ❖ opvolger van 'Recht voor Allen' (Domela Nieuwenhuis)
 - ❖ van 5.000 abonnees naar 25.000 in 1915 en 200.000 in 1931
 - ❖ 1897 Herman Gorter - lid SDAP tot 1909, toen communist
 - ❖ 1896 Henriëtte Roland Holst - idem tot 1911, toen marxiste
 - ❖ ook: Toorop, Carmiggelt eva

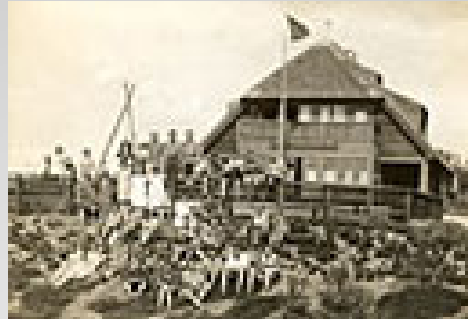
- 1914 ea Arbeidersmuziekverenigingen
 - ❖ zoals Opwaarts, Voorwaarts, Volharding, Ontwaakt, ...
 - ❖ zangkoor Stem des Volks
 - ❖ met de moeder aller liederen: 'De Internationale' (1892)

- 1928 VARA, tot verheffing van den mensch

Verheffing: scholing en cultuur

- Sinds 1842 Algemeene Nederlandse Geheel-Onthouders Bond
- 1918 Arbeiders Jeugd Centrale, Democratisch Socialistische Jongeren Vereniging

- Jeugdkampen,
Natuureducatie,
Meivieringen,
....

De Paasheuvel

- En door de jaren heen: goed en voor ieder toegankelijk onderwijs

Verheffing: scholing en cultuur

➤ **Samen sterk:**

❖ 1903 Motto van de Vrouwenbeweging SDAP

❖ heden: motto nog altijd actueel

❖ 1926 Demonstratie in Den Haag: 80.000 leden op de been

❖ 1930 Overlijden van Troelstra: 30.000 mensen aanwezig

➤ **Van oudsher: solidair, opkomen voor zwakkeren,**

➤ **en nu?**

❖ idealen, maar niet tot elke prijs?

❖ idealen, ingeruild tegen regeringsdeelname?

❖ idealen, voor zover volksbreed gedragen?

Binding: samen sterk voor allen

Wij staan voor onze kernwaarden

1. Deze waarden zijn leidend voor ons politieke handelen
 - ❖ *begin met het waarom, niet het hoe*
2. Verdedig de idealen, maar bestrijdt averechtse effecten
 - ❖ *solidariteit is geen privé-zaak, een solidaire samenleving is goed voor iedereen*
3. Reken af met zelf vermeende machteloosheid
 - ❖ *zet waarden om in door waarden gedreven politiek*
4. Buig niet voor de tijdgeest, maar buig de tijdgeest om
 - ❖ *de kracht van ideeën: van tactiek (haalbaar) naar strategie (veranderbaar)*

Hamming: De waarden moeten leidend zijn, anders zijn ze waardeloos

Gewortelde Waarden

Wij staan voor onze kernwaarden

1. Agendeer en werk van onderop
 - ❖ *politieke agenda: top-down wordt bottom-up, Haags wordt lokaal*
2. Niet alleen beleid, ook directe acties
 - ❖ *doen naast denken en praten*
3. Versterk de verbinding met werkvloer en buurt
 - ❖ *leg contact en verzamel verhalen, activeer daartoe ook leden*
4. Help anderen met zelfdoen, maar doe het niet zelf voor anderen
 - ❖ *geen paternalisme, maak mensen eigenaar van de oplossing*

Hamming: de middelen die we inzetten moeten passen bij de idealen

Gewortelde Waarden

Wij staan voor onze kernwaarden – U ook?

- Reageer – denk mee – doe mee
- Activeer en stimuleer 'jong betrokkenen'
- Signaleer en deel ervaringen, in samenspraak of via de website
- 'Walk your talk', in passende mate
- Dank voor uw aanwezigheid en aandacht
- En af en toe ook gezellig! – de napraat start zodadelijk

Gewortelde Waarden